Bijlage 8. Financiële uitgangspunten

De financiële uitgangspunten voor de periode 2027–2031: hoe Berséba de middelen inzet voor herbergzaam onderwijs, welke operationele afspraken gelden, en hoe de regeling financiële medeverantwoordelijkheid en de vangnetbepaling werken.

8.1 Algemene uitgangspunten

Middelen in dienst van de koers

Wettelijke opdracht en herbergzaam onderwijs

Als Berséba krijgen we ieder jaar middelen om onze doelen te realiseren. In dit ondersteuningsplan hebben we voor de komende jaren verwoord wat onze koers is. We hebben beschreven op welke wijze we invulling geven aan onze wettelijke doelstelling:

> Het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

De koers van Berséba is gericht op het realiseren van herbergzaam onderwijs: onderwijs waarin iedere leerling zich welkom, gezien en veilig weet en waarin we gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor vorming, ontwikkeling en leren. De inzet van de middelen is erop gericht om onze doelen zo goed mogelijk te realiseren. We hanteren vijf koersuitspraken:

1	2	3	4	5
We werken en denken vanuit de gemeenschap	**We versterken de pedagogische en didactische basis**	**We kiezen voor flexibele en passende organisatievormen**	**We versterken het gespecialiseerd onderwijs en ontwikkelen het door**	**We sturen samen op kwaliteit, uitvoering en ontwikkeling**

Van koers naar school, regio en verantwoording

Koerskaarten, bekostiging en regiobudgetten

Middelen naar de scholen

Deze vijf algemene koersuitspraken zijn uitgewerkt en geconcretiseerd in vijf koerskaarten. De koerskaarten vormen samen de vertaling van de koers naar de praktijk. Herbergzaam onderwijs wordt namelijk gerealiseerd op de scholen. We vinden het belangrijk dat zo veel mogelijk van onze middelen juist daar terechtkomen. Met behulp van deze middelen kunnen de scholen de doelstellingen zoals verwoord in de koerskaarten vormgeven.

Onder de noemer ‘beleidsrijk begroten en verantwoorden’ houden we zicht op de wijze waarop de middelen door de scholen worden ingezet en kunnen we in gesprek over de mate van doelmatigheid. De scholen voor gespecialiseerd onderwijs ontvangen voor iedere leerling die bij hen is ingeschreven de bijbehorende ondersteuningsbekostiging via DUO vanuit het budget van Berséba.

Overige activiteiten en verantwoording

Daarnaast bekostigen we als samenwerkingsverband ook andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld ambulante begeleiding. Ook dragen we zorg voor verwijzing van leerlingen middels het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen. In de begroting van Berséba staan deze activiteiten vermeld, inclusief de middelen die hiermee samenhangen. Via ons kwaliteitszorgsysteem monitoren we de effectiviteit van ons beleid en op basis hiervan bepalen we of aanpassingen nodig zijn. In ons jaarverslag leggen we vervolgens verantwoording af over de daadwerkelijke financiële realisatie én benoemen we in hoeverre we onze doelen hebben bereikt.

Regiobudgetten

Berséba is een landelijk samenwerkingsverband en werkt, om zo dicht mogelijk bij de praktijk te staan, in vier regio’s. De begroting kent hieruit voortvloeiend ook regiobudgetten. Zo kan aan de scholen in de regio specifiek worden aangegeven waar de middelen aan worden besteed. Een deel van de kosten wordt landelijk gealloceerd en solidair gedragen.

Zoals vermeld in koerskaart 5 willen we het eigenaarschap zo dicht mogelijk bij de schoolbesturen en scholen beleggen. Om deze beweging te stimuleren, zullen we de collectieve verantwoordelijkheid van de besturen in de regio stimuleren. Dit kan bijvoorbeeld door de inzet van de middelen in de regio onderwerp van gesprek te maken aan de bestuurlijke tafel (binnen de geldende landelijke kaders).

8.2 Operationele uitgangspunten

Bij het vaststellen van de begroting zijn de volgende operationele uitgangspunten van belang:

a **Financiering volgens de t-1 systematiek**

- De basisschool wordt in een kalenderjaar bekostigd op basis van het aantal leerlingen op 1 februari in het voorgaande schooljaar.
- De overdracht naar het gespecialiseerd onderwijs verloopt via DUO van het budget dat Berséba van het Rijk ontvangt. De scholen ontvangen op basis van maatwerkafspraken aanvullende bekostiging op basis van het leerlingaantal van 1 februari van het voorgaande schooljaar.
- Als het aantal leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs na de teldatum in hetzelfde schooljaar meer dan gemiddeld is toegenomen, past Berséba de vangnetbepaling toe. Deze is opgenomen in paragraaf 8.4.

b **Begroten en verantwoorden**

De scholen begroten en verantwoorden de ontvangen middelen vanuit Berséba.

c **Ambulante begeleiding vanuit het gespecialiseerd onderwijs**

Voor de inzet van ambulante begeleiding vanuit het gespecialiseerd onderwijs ten dienste van de uitvoering van de doelen van het OSP worden de ambulante diensten van de speciale (basis)scholen van Berséba binnen de begroting van Berséba gefinancierd. Ook leggen zij jaarlijks verantwoording af over de inzet. De wijze waarop deze systematiek werkt, is in een separaat document vastgelegd met de RGO-scholen.

d **Positief financieel resultaat**

Indien aan het einde van het kalenderjaar blijkt dat het financiële resultaat positiever zal zijn dan nodig, worden deze middelen in het volgende kalenderjaar toegevoegd aan het ondersteuningsbudget van de basisscholen.

e **Snelle beschikbaarheid van middelen**

Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat de benodigde middelen voor de ondersteuning van leerlingen op snelle wijze beschikbaar komen voor de scholen. Daarin wordt in eerste instantie een voorlopige beschikking afgegeven en nadat de regelingen van OCW definitief zijn, wordt ook de beschikking aan de scholen definitief.

f **Indexatie van de bekostiging**

De indexatie over een kalenderjaar wordt doorgaans in juni van het desbetreffende jaar bekend en in juli of augustus uitbetaald aan Berséba. Een geschatte indexatie wordt in de begroting meegenomen en vanaf het begin van het jaar aan de scholen uitgekeerd. De uitbetaling aan de scholen geschiedt op basis van een voorlopige beschikking van een lager percentage dan 100. Hierdoor is Berséba beter in staat de liquiditeiten over het jaar te alloceren.

8.3 Regeling financiële medeverantwoordelijkheid

In januari 2022 is besloten om de regeling financiële medeverantwoordelijkheid (FMV) in te voeren, waarmee ook in financiële zin balans werd beoogd tussen solidariteit en eigen verantwoordelijkheid.

8.3.1 Inhoudelijk

Wat de regeling inhoudt

1. Voor leerlingen die vanuit de achterban van de basisschool ingeschreven staan op een SBO-school of op een SO-school voor gedrag, draagt de basisschool bij aan de ondersteuningskosten voor deze leerlingen, zolang deze leerlingen ingeschreven zijn op een SBO-school of een SO-school voor gedrag.
2. De ondersteuningskosten voor een SO-leerling (gedrag) zijn hoger dan die voor een SBO-leerling. Besloten is om met een uniform tarief te werken, te weten de ondersteuningskosten voor een SBO-leerling.

3. Elk jaar bepaalt Berséba op de teldatum van 1 februari hoeveel leerlingen van de basisschool ingeschreven staan op een SBO-school of SO-school voor gedrag en welke ondersteuningskosten hiermee gemoeid zijn.
4. Het totaalbedrag van de ondersteuningsbekostiging van deze leerlingen verdeelt Berséba naar rato van het aantal leerlingen op de teldatum over alle basisscholen.
5. In de beschikking van de school maakt Berséba de financiële gevolgen van de regeling financiële medeverantwoordelijkheid inzichtelijk.

8.3.2 Invoeringsproces

De invoering vond stapsgewijs plaats

1 februari 2023
Leerlingen die op deze datum op een SBO-school of SO-school voor gedrag stonden ingeschreven, vallen niet onder de regeling.

1 februari 2024
Berséba bepaalt in afstemming met de basisschool welke leerlingen voor het eerst onder de regeling vallen.

Kalenderjaar 2025
De financiële gevolgen zijn voor de basisschool inzichtelijk gemaakt in de beschikking.

Sindsdien jaarlijks
Op basis van de teldatum een nieuwe inventarisatie. Het aantal leerlingen onder de regeling neemt zo stapsgewijs toe.

8.3.3 Overige aspecten

Uitzonderingen

Er is een beperkt aantal uitzonderingen geformuleerd, te weten:

- Leerlingen die onderwijs volgen op een SBO- of SO-school voor gedrag vallen niet meer onder de regeling als ze tijdens hun schoolloopbaan verhuizen en gaan wonen buiten het voedingsgebied van de verwijzende school.
- Als een leerling niet verhuist, maar naar een andere basisschool gaat om redenen van benodigde ondersteuning, blijft de oorspronkelijke basisschool voor een periode van twee jaar na plaatsing financieel medeverantwoordelijk. Daarna krijgt de nieuwe school deze verantwoordelijkheid.

Monitoring en evaluatie

Sturen op effecten van de regeling

Berséba monitort het invoeringsproces nauwkeurig om tijdig te sturen op eventuele negatieve effecten.

In het najaar van 2026 heeft Berséba een enquête onder de leden uitgezet, waarin hun gevraagd is naar hun ervaringen met deze regeling. De uitkomsten daarvan worden besproken in de najaarsbijeenkomsten van de verschillende regio's. Indien nodig en wenselijk zal Berséba het beleid rondom FMV aanpassen, waarbij ook deze passage zal worden aangepast.

8.4 Vangnetbepaling

Als het aantal leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs na de teldatum bovenmatig is gegroeid, dan past Berséba de volgende vangnetregeling toe.

8.4.1 De vangnetbepaling

Artikel 18, lid g WPO

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs, bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO en ONSwv.

Deze vangnetbekostiging is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden.

REFERENTIEPERIODE

1 september t/m 1 februari

Toename van het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV vóór de teldatum.

VANGNETPERIODE

2 februari t/m 1 juni

Is de toename hier groter, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename.

Uitvoering in drie stappen

De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1 Vaststellen van de toename

De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.

2 Indienen van een declaratie

De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk aan het einde van het eerste kwartaal van het betreffende bekostigings- en begrotingsjaar door de go-school bij het swv ingediend. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit tijdig aan het swv weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht. Het initiatief hiervoor ligt bij de go-school. Ten tijde van het opstellen van de begroting (in de maanden voorafgaand aan het betreffende begrotings- en bekostigingsjaar) kan het swv via de rekentool de bedragen al aflezen die in kwartaal 1 door de go-scholen gefactureerd gaan worden en deze opnemen in de begroting.

a Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.

b De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. De SBO-school maakt geen onderscheid naar een ondersteuningscategorie.

c Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigd met de bedragen uit de ministeriële regeling.

d Het totaalbedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaalbedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.

3 Verificatie en betaling

Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.